POHJOIS-SUOMEN HALLINTO-OIKEUS **PÄÄTÖS** 1764/2026

21.10.2026

Dnro 1340/03.04.04.04.10/2025

Asia Kunnallisasiaa koskeva valitus

Valittaja Kati Nenonen

Päätös, josta valitetaan

Pelkosenniemen kunnanhallitus 11.8.2025 § 242

Kunnanhallitus on 16.6.2025 tekemällään päätöksellä § 200 nimennyt kunnan edustajat konserniyhtiöihin seuraavasti:
1) kunnanjohtajan yhtiökokousedustajaksi yhtiöihin
2) alla lueteltujen tytäryhtiöiden hallituksen jäseniksi toimikaudelle 2025–2027:
Pelkosenniemen Vuokratalot Oy: Timo Tossavainen, tekninen johtaja ja Laura Lakso
Kiinteistö Oy Huttu-Akka: Janne Uusitalo ja Johanna Jaakkola
Kiinteistö Oy Huttu-Ukko: Janne Uusitalo ja Johanna Jaakkola
Asunto Oy Pelkosenniemen Huttu-Tyttö: Janne Uusitalo ja Johanna Jaakkola
Kiinteistö Oy Pelkosenniemen Liikekeskus: Laura Lakso ja Markku Kallio
3) alla lueteltuihin osakkuusyrityksiin hallituksiin ehdokkaat hallituksen jäseniksi toimikaudelle 2025–2027:
Pyhä-Luosto Vesi Oy Markku Kallio ja Vilma Ohrankämmen
Kiinteistö Oy Pyhäliike Kati Nenonen

Kunnanhallitus on valituksenalaisella päätöksellään hylännyt Nenosen edellä mainitusta päätöksestä tekemän oikaisuvaatimuksen.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Kunnanhallituksen päätökset on kumottava. Pelkosenniemen kunta on velvoitettava korvaamaan valittajan oikeudenkäyntikulut 400 eurolla.

Päätöksentekoon ovat osallistuneet jäävit henkilöt. Tarja Kallio on esittänyt Pyhä-Luosto Vesi Oy:n hallitukseen sekä Kiinteistö Oy Pelkosenniemen Liikekeskuksen hallitukseen puolisoaan Markku Kalliota. Laura Lakso ja Timo Tossavainen ovat päättäneet omasta valinnastaan Pelkosenniemen

Vuokratalot Oy:n hallitukseen, minkä lisäksi Lakso on ollut valitsemassa itsensä Kiinteistö Oy Pelkosenniemen Liikekeskuksen hallitukseen. He ovat saaneet asiassa erityistä hyötyä muun muassa hallituksen jäsenelle maksettavan palkkion ja vaikutusvallan johdosta. Henkilö ei voi päättää omasta valinnastaan.

Edellä mainitut henkilöt ovat osallistuneet oikaisuvaatimuksen käsittelyyn. Päätös on kohdistunut välittömästi heihin, vaikuttaa heidän oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa ja koskee heidän etuaan. He ovat olleet asiassa esteellisiä.

Päätöksenteossa ei ole arvioitu, onko valituilla henkilöillä kuntalain 47 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla kyky tasavertaiseen keskusteluun yhtiön toimivan johdon kanssa. Esimerkiksi perustelumuistiota valinnasta ei ole tehty. Kunnanhallituksen tulisi varmistua siitä, että valitut henkilöt täyttävät lain vaatimukset ja konserniohjeen edellytykset. Päätös on puutteellisesti perusteltu.

Asian käsittely ja selvittäminen

Kunnanhallitus on antamassaan lausunnossa vaatinut valituksen ja valittajan oikeudenkäyntikuluvaatimuksen hylkäämistä ja että valittaja velvoitetaan korvaamaan kunnan oikeudenkäyntikulut.

Valittaja on antanut vastaselityksen ja toimittanut lisäselvitystä, jossa hän on vaatinut, että hallinto-oikeus täsmentää antamaansa täytäntöönpanokieltoa siten, että se koskee myös kunnallisen päätöksen välillistä täytäntöönpanoa. Hallinto-oikeuden on todettava, että kunnan nimeämällä yhtiökokousedustajalla ei ole ollut toimivaltaa nimittää hallituksen jäseniä, koska päätöksen täytäntöönpano on kielletty.

Timo Tossavainen, Janne Uusitalo, Johanna Jaakkola ja *Vilma Ohrankämmen* eivät heille varatuista tilaisuuksista huolimatta ole antaneet selityksiä. *Markku Kallio* on antamassaan selityksessä yhtynyt kunnanhallituksen antamaan lausuntoon. *Laura Lakso* on antamassaan selityksessä katsonut, että valitus tulee hylätä.

Merkitään

Hallinto-oikeus 22.10.2025 antamallaan välipäätöksellä hylännyt valittajan täytäntöönpanon kieltämistä koskevan vaatimuksen kunnanhallituksen päätöksen 16.6.2025 § 200 kohdan 1 osalta. Hallinto-oikeus on kieltänyt päätöksen kohtien 2 ja 3 täytäntöönpanon, ja todennut määräyksen olevan voimassa, jollei toisin määrätä, kunnes valitus on hallinto-oikeudessa ratkaistu.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus jättää tutkimatta päätöksen täytäntöönpanoa koskevan kantelun.

Muilta osin hallinto-oikeus on tutkinut asian ja valituksen enemmälti hyläten kumoaa kunnanhallituksen päätöksen 11.8.2025 § 242 sekä kunnanhallituksen päätöksen 16.6.2025 § 200 kohdat 2 ja 3.

Hallinto-oikeus valittajan oikeudenkäyntikulujen korvaamista koskevan vaatimuksen enemmälti hyläten velvoittaa Pelkosenniemen kunnan korvaamaan valittajan oikeudenkäyntikulut 200 eurolla.

Hallinto-oikeus hylkää Pelkosenniemen kunnan esittämän oikeudenkäyntikulujen korvaamista koskevan vaatimuksen.

Asian tultua tällä päätöksellä ratkaistuksi lausuminen täytäntöönpanokiellon täsmentämistä koskevasta vaatimuksesta raukeaa.

Perustelut

Kantelu

Hallinto-oikeuden toimivaltaan ei tuomioistuinlain 4 luvun 1 §:n säännös huomioon ottaen kuulu kantelunluonteisen arvostelun tutkiminen. Tästä syystä hallinto-oikeuden on jätettävä valittajan esittämä päätöksen täytäntöönpanoa koskeva kantelunluonteinen arvostelu tutkimatta.

Pääasia

Kuntalain 97 §:n 2 momentin mukaan muun luottamushenkilön kuin valtuutetun, tilintarkastajan sekä kunnan viranhaltijan ja työntekijän esteellisyydestä säädetään hallintolain 27–30 §:ssä.

Hallintolain 27 §:n 1 momentin mukaan virkamies ei saa osallistua asian käsittelyyn eikä olla läsnä sitä käsiteltäessä, jos hän on esteellinen. Saman pykälän 2 momentin mukaan mitä virkamiehen esteellisyydestä säädetään, koskee myös monijäsenisen toimielimen jäsentä ja muuta asian käsittelyyn osallistuvaa sekä tarkastuksen suorittavaa tarkastajaa.

Hallintolain 28 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan virkamies on esteellinen, jos hän tai hänen läheisensä on asianosainen. Saman pykälän 2 momentin 1 kohdan mukaan läheisellä tarkoitetaan muun ohella virkamiehen puolisoa.

Hallinto-oikeus toteaa, että asiassa ei ole kysymys luottamushenkilöiden valinnasta luottamushenkilöiden keskuudesta, jolloin valittavat eivät yleensä olisi esteellisiä valintansa tekemiseen. Kysymys ei ole myöskään siitä, että henkilöt olisivat ratkaisseet oman osallistumisensa kunnan omassa

organisaatiossa, jolloin esteellisyyttä ei myöskään lähtökohtaisesti olisi muodostunut. Sen sijaan asiassa on kysymys hallituksen jäsenten nimeämisestä välittömän kunnan sisäisen organisaation ulkopuolisiin kuntaomisteisiin yksityisoikeudellisiin yhtiöihin. Päätös on kohdistunut välittömästi nimettäviin henkilöihin. Näin ollen Laura Lakso ja Timo Tossavainen sekä Markku Kallion puoliso Tarja Kallio ovat olleet esteellisiä päättämään asiasta kunnanhallituksen kokouksissa 11.8.2025 ja 16.6.2025. Kunnanhallituksen 11.8.2025 tekemä päätös on kumottava, ja kunnanhallituksen 16.6.2025 tekemä päätös on kumottava siltä osin kuin mainittu esteellisyys on voinut vaikuttaa päätökseen.

Päätösten tultua kysymykseen tulevilta osin kumotuiksi lausuminen muista valitusperusteista raukeaa.

Oikeudenkäyntikulut

Hallinto-oikeuden ratkaisun lopputulos huomioon ottaen olisi kohtuutonta, että valittaja joutuisi vastaamaan itse kaikista oikeudenkäyntikuluistaan. Hallinto-oikeus velvoittaa Pelkosenniemen kunnan korvaamaan valittajan oikeudenkäyntikulut kohtuulliseksi katsomallaan 200 eurolla korvauksena valittajalle itselleen oikeudenkäynnistä aiheutuneesta omasta työstä.

Asian lopputulos ja oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 95 §:n 3 momentin säännös huomioon ottaen kunnan vaatimus oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta on hylättävä.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut
Kuntalaki 135 §
Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 81 § 2 mom 1 k ja 95 §

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valitus valituslupahakemuksineen on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Selostus valitusluvan myöntämisen edellytyksistä ja hakumenettelystä on liitteenä (Kunnallisvalitus).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden jäsenet Anna-Kaisa Marski, Henri Matinolli ja Henri Kalliosaari.

Esittelevä jäsen Henri Matinolli

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu ja oikeudenkäyntimaksu

Päätös valittaja, sähköpostitse

Oikeudenkäyntimaksu
maksutta

Jäljennös maksutta Timo Tossavainen, sähköpostitse
Laura Lakso, sähköpostitse
Janne Uusitalo, kirjeitse
Johanna Jaakkola, kirjeitse
Markku Kallio, kirjeitse
Vilma Ohrankämmen, kirjeitse

Pelkosenniemen kunnanhallitus, sähköpostitse

Päätöksestä on viipymättä julkaistava ilmoitus kuntalain 142 §:ssä säädetyllä tavalla, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu.